

№14

1. Яка сполука утворюється при хлоруванні толуолу при опроміненні УФ-світлом? Опишіть механізм даної реакції.
2. Наведіть механізм реакції бромування хлорвінілу (хлоретену).
3. Напишіть рівняння реакції нітрування нікотинової кислоти (β -піридинкарбонової) з урахуванням орієнтуючої дії гетероатома. Яка сполука легше бромується — піридин чи бензол і чому?

№15

1. Наведіть механізм реакції бромування циклогексану.
2. Наведіть механізм реакції гідратації 2-бутенової кислоти у присутності H_2SO_4 .
3. Напишіть рівняння реакції нітрування фурфурала (фуран-2-альдегіду), на основі якого синтезуються бактерицидні препарати: фурацилін, фуродонін, фуразолідон і ін.

2. Реакційна здатність спиртів, фенолів, амінів, альдегідів, кетонів, карбонових кислот.

Вихідний рівень

1. Електронегативність елементів.
2. Полярність та поляризованість зв'язків.
3. Будова π -зв'язку.
4. Електронні ефекти замісників.
5. Типи реагентів. Перехідний стан. Будова карбакатіону та карбаніону. Фактори, що впливають на їх стабільність.
6. Кислотність та основність органічних сполук.

Практичні навички

1. Вміти прогнозувати реакційну здатність різних класів органічних сполук в реакціях нуклеофільного заміщення, приєднання, елімінування.
2. Навчитися отримувати хлористий етил, проводити реакції дегідратації спиртів, виконувати якісні реакції на ацетон.

Контрольні питання

1. Наведіть механізми реакцій взаємодії пропілового спирту з бромоводнем та дегідратації пропілового спирту. Обґрунтуйте необхідність кислотного катализу.
2. Отримайте етиловий напівацеталь пропіонового альдегіду; імін з метиламіну та оцтового альдегіду; неповний та повний амід малонової кислоти.

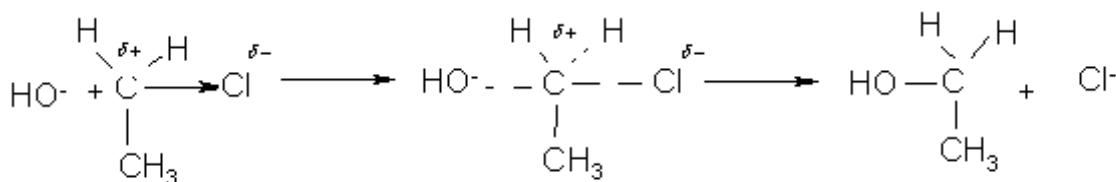
Навчальні задачі та алгоритми їх рішення

Задача № 1. Отримайте етанол та етилен з хлоретану.

Алгоритм рішення. У молекулі хлоретану є полярний ковалентний зв'язок $C^{\delta+} \rightarrow Cl^{\delta-}$, у зв'язку з чим під час атаки нуклеофільним реагентом (аніоном, наприклад, $OH^-; H_2O; H_2S; NH_3$ та іншими.) можливий її гетеролітичний розрив та заміщення одного нуклеофілу іншим, тобто у даному випадку можлива реакція нуклеофільного заміщення $-S_N$ реакція. Джерелом OH^- -іонів є водний розчин KOH .

Доречно буде припустити, що ця реакція повинна протікати за іонним механізмом. Однак не завжди окремі стадії реакції бувають розмежовані достатньо чітко. Нині під час трактування механізмів реакцій часто використовують поняття «перехідний стан» (активований комплекс), який характеризується тим, що проміжний продукт реакції має схожість як з вихідною речовиною, так і з продуктом реакції.

При дії на галогеновуглеводні водного розчину лугів гідроксильний іон атакує позитивно заряджений атом вуглеводню з боку, протилежного негативному атому галогену :

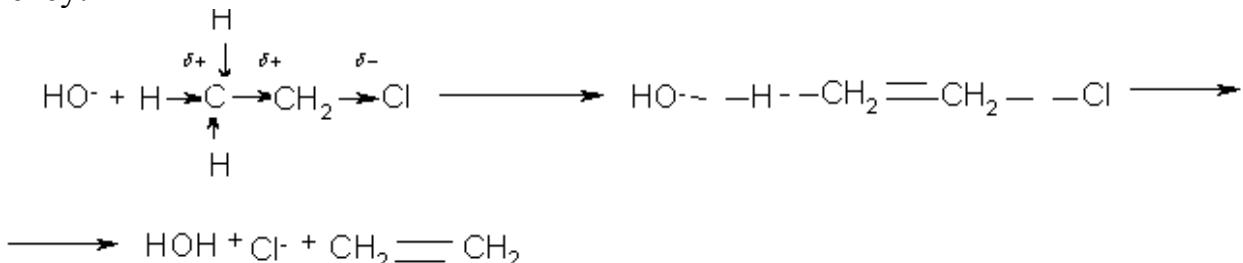

Активований комплекс або перехідний стан

За наявності достатньої енергії іон OH^- наближається на таку відстань, що між ним та атомом вуглецю починає утворюватися зв'язок, а між атомом вуглецю та галогену зв'язок послаблюється. У активованому комплексі, що утворився, атом вуглецю знаходитьться у стані sp^2 -гібридизації і цей комплекс має площинну будову. Потім зв'язок між вуглецем та галогеном розривається та утворюється спирт. Реакція протікає в м'яких умовах у зв'язку з тим, що Cl^- більш стабільний, аніж OH^- -іон, що вступає в реакцію, тобто відноситься до груп, що легко відходять. На основі $-S_N$ реакцій за допомогою галогенпохідних отримують гормон адреналін, судинозвужувальний препарат ефедрин, спазматичний засіб тетамон, природні а-гідроксикислоти та інші речовини, що беруть участь у процесах життєдіяльності.

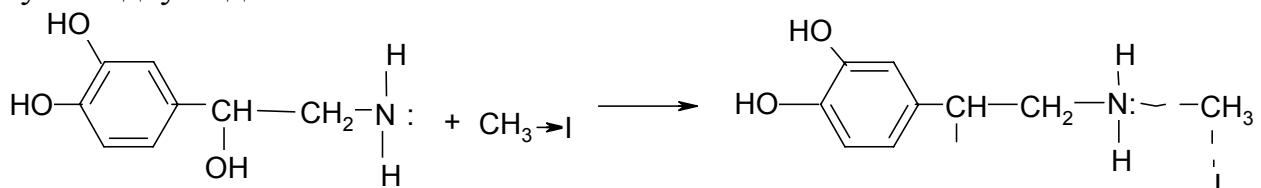
Конкуруючими по відношенню до $-S_N$ реакцій є реакції елімінування (відщеплення), що позначають Е-реакції. Так, при дії на алкілгалогеніди спиртового розчину лугу відбувається відщеплення галоген водню та утворюються ненасичені вуглеводні. У цьому випадку нуклеофіл, який у той

же час є сильною основою, атакує атом водню у β -вуглецевого атому, на якому із-за $-I$ -ефекту галогену також виникає частковий позитивний заряд (С-H-кислотність). Реакція протікає через стадію утворення активованого комплексу.

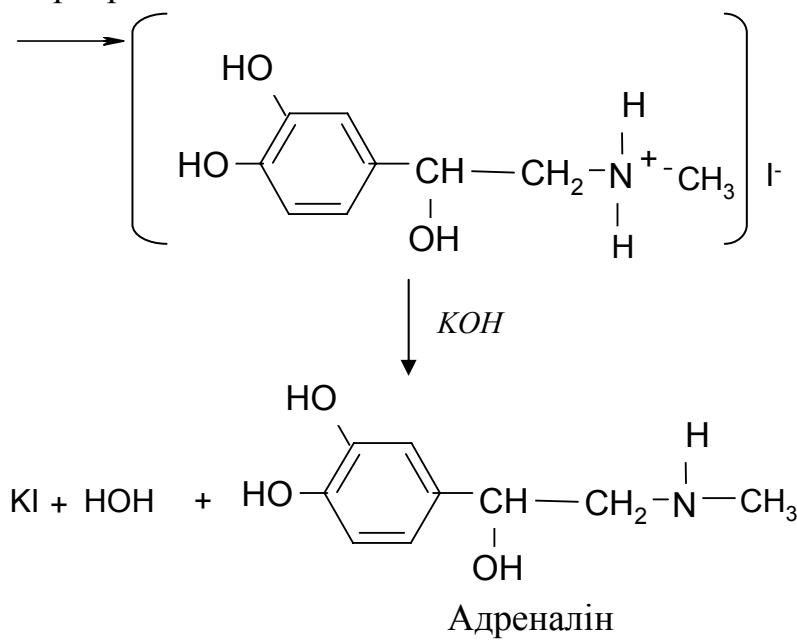

Задача № 2. Отримайте адреналін із нон адреналіну in vitro.

Алгоритм рішення. В основі процесу лежить – S_N реакція, що протікає через стадію утворення перехідного стану. Оскільки до молекули нонадреналіну входить алкільний радикал, реакція називається алкілуванням. В якості алкілюючих засобів використовують галогенпохідні вуглеводнів. У нашему випадку йодистий метил.

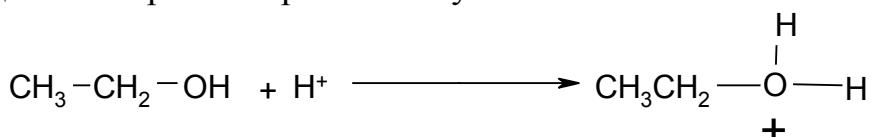

Норадреналін

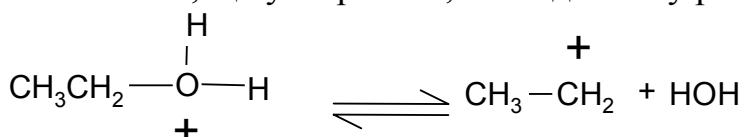

Задача № 3. Опишіть механізм реакції утворення хлоретилу (місцевого знеболювального) конкурентну ій реакцію елімінування.

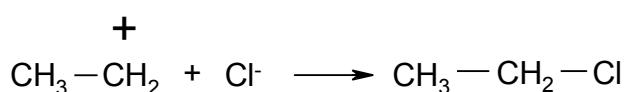
Алгоритм рішення. У $-S_N$ -реакціях спиртів гідроксильна група може бути заміщена нуклеофілом, наприклад, галогеном. Реакція нуклеофільного заміщення здійснюється тільки за умови, що іон або молекула, що відходить, більш стабільна, аніж та, що вступає. Так як OH^- -іон менш стабільний, аніж Cl^- , необхідний кислотний каталіз, внаслідок чого OH^- -іон, що важко відходить, перетворюється у молекулу H_2O , що легко відходить. В цьому випадку на першій стадії відбувається приєднання протону за рахунок неподільної пари електронів атому кисню:

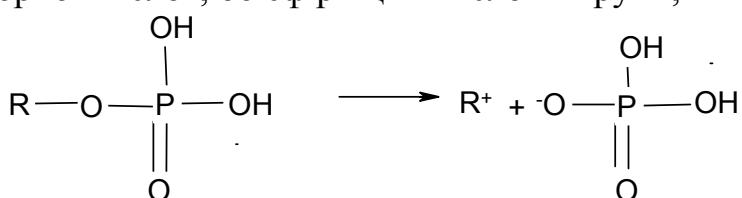
Оксонієва основа, що утворилася, знаходиться у рівновазі з карбкатіоном:

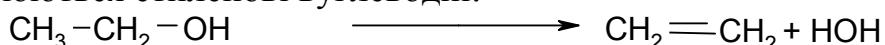
Який стабілізується за рахунок взаємодії з нуклеофільною частиною Cl^- -іоном.

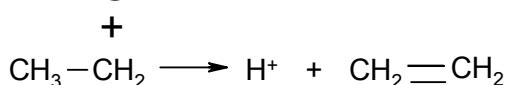
В організмі заміщення спиртової гідроксильної групи здійснюється через стадію перетворення у ефіри фосфорної, діфосфорної або трифосфорної кислот, бо ефіри цих кислот – групи, які легко відходять:

Як і у галогенпохідних, у спиртів реакції нуклеофільного заміщення конкурують з реакціями елімінування. Так, під час нагрівання спирту з концентрованою сірчаною кислотою відбувається дегідратація та утворюються етиленові вуглеводні:

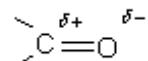
В цьому випадку карбкатіони, що утворилися, стабілізуються, виділяючи протон:

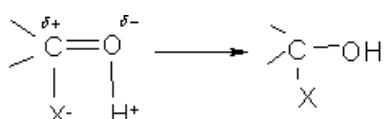
Задача № 4. Наведіть механізми реакцій взаємодії оцтового альдегіду та етилового спирту у кислому середовищі.

Алгоритм рішення. В карбонільній групі $\text{C}=\text{O}$ атом вуглецю знаходиться у стані sp^2 -гібридизації, тобто утворює три σ -звязки, які лежать в одній площині під кутом 120°C . Атоми вуглецю та кисню пов'язані між собою також π -звязком, що лежить у площині, яка перпендикулярна площині розміщення σ -звязків.

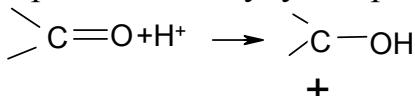
Внаслідок більшої електронегативності атома кисню електрони $\text{C}=\text{O}$ зв'язку (переважно π -електрони) зміщені до нього, подвійний зв'язок поляризується таким чином, що у атома вуглецю виникає зменшена, а у

атома кисню збільшена електронна густина: Тому в даному випадку π -зв'язок повинен легко розриватися під дією полярних агентів та для карбонільних сполук характерні реакції нуклеофільного приєднання (A_N):

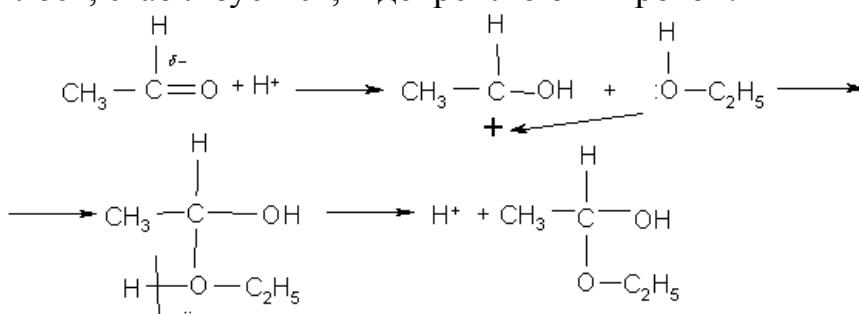

Часто реакції нуклеофільного приєднання катализуються кислотами, які перетворюють молекулу в карбкатіон за рахунок приєднання протону:

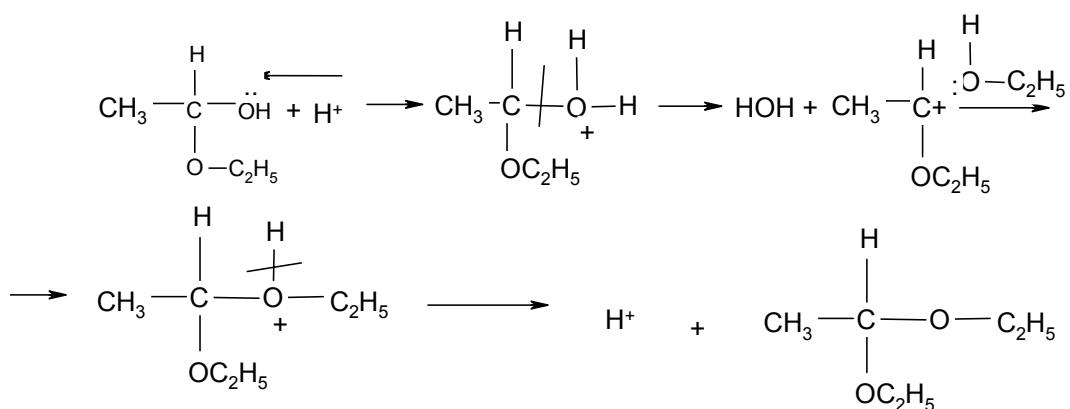

Саме так у присутності сильних кислот починається реакція приєднання спиртів до альдегідів.

Карбкатіон, що утворився, приєднується до молекули спирту за рахунок неподіленої пари електронів атому кисню, а похідне оксонію, що утворилося, стабілізується, відокремлюючи протон:

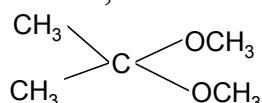

Цей продукт має назву напівацеталь. При взаємодії напівацеталія з другою молекулою спирту у присутності кислоти отримують ацеталі:

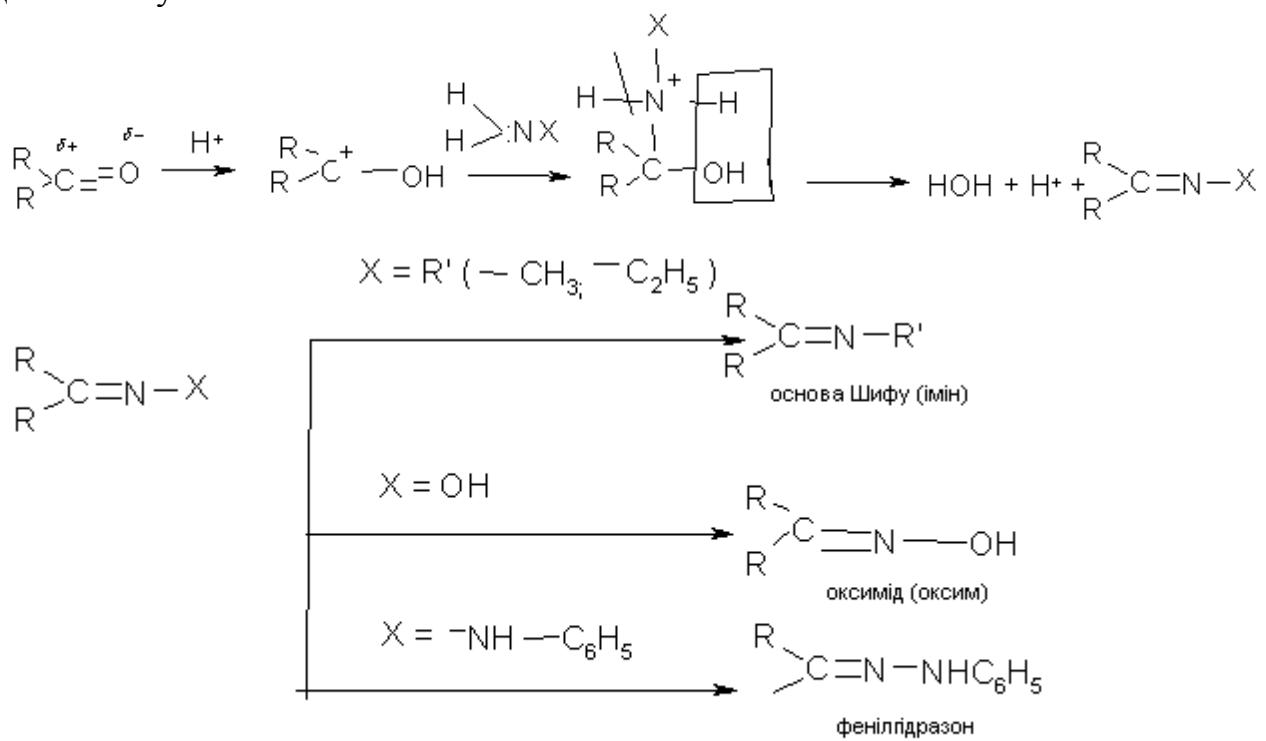
Наявність цикліческих форм моносахаридів пояснюється утворенням внутрішніх напівацеталей.

Приєднання спиртів до кетонів відбувається важче, аніж до альдегідів. Похідні кетонів, аналогічні ацеталям, називають кеталями:

Задача № 5. Охарактеризуйте механізм реакції взаємодії карбонільних сполук з амінами та гідразинами.

Алгоритм рішення. Альдегіди та кетони вступають у реакції, які можуть розглядатися як реакції заміщення кисню карбоксильної групи. Однак вони у більшості випадків протікають у дві стадії: спочатку відбувається приєднання за рахунок розриву π -зв'язку, а потім відщеплення молекули води (реакція приєднання-відщеплення). У більшості випадків реакція каталізується кислотою:

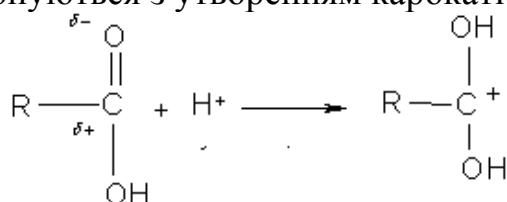

Іміни (основи Шифу), що утворилися внаслідок реакції, є проміжними продуктами у багатьох ферментативних процесах. Зокрема, біосинтез замінних амінокислот в організмі протікає через стадію утворення іміну з піридоксальфосфатом (вітаміном В₆).

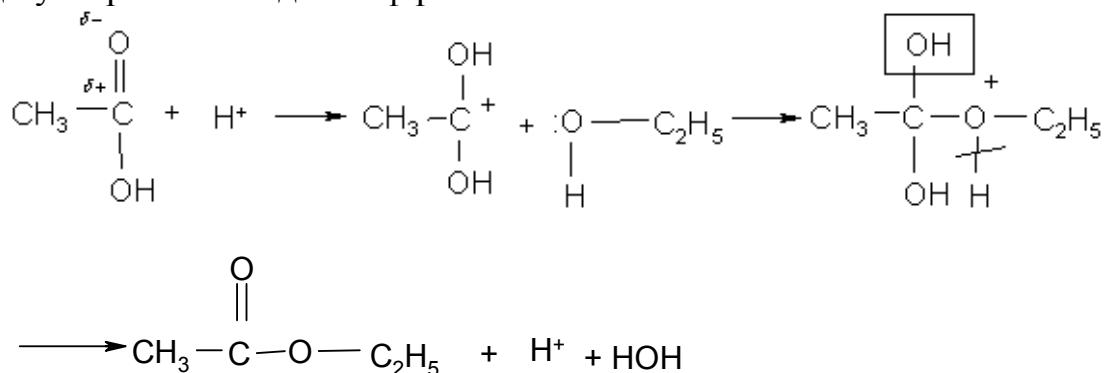
Оксими та фінілгідрозони добре кристалізуються і тому ця їх властивість часто використовується для ідентифікації та виділення альдегідів та кетонів з суміші з іншими речовинами.

Задача № 6. Порівняйте властивості карбонілу та гідроксилу альдегідів, кетонів, спиртів та карбоксильної групи карбонових кислот у нуклеофільних реакціях.

Алгоритм рішення. Наявність спряження у карбоксильній групі карбонових кислот ускладнює реакції приєднання за π-зв'язком та заміщення OH⁻-групи. Все ж таки у присутності безводних мінеральних кислот карбонові кислоти протонуються з утворенням карбкатіонів:

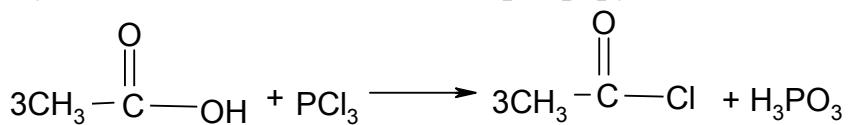

Такі карб катіони є проміжними частками в деяких реакціях, зокрема, в реакції утворення складних ефірів:

Етиловий ефір оцтової кислоти

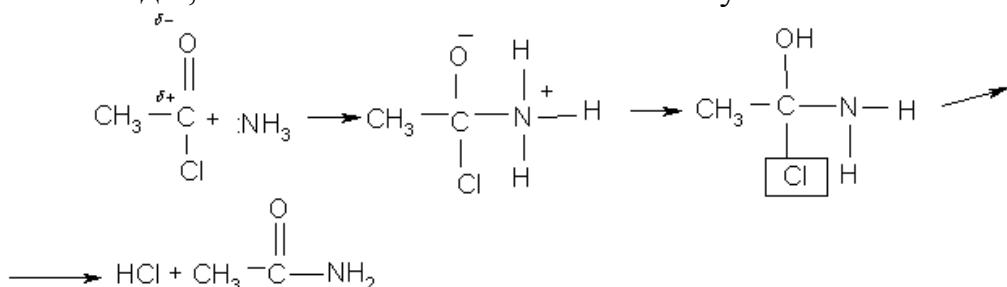
Заміщення гідроксильної групи галогенами під дією сильних галогенуючих агентів – галогенидів фосфору або SOCl₂ (хлористий тионіл):

хлористий ацетил

Продукти реакції називають галогенангідридами. Це дуже неміцні та дуже реакційно здатні сполуки. Вони є цінними ацилюючими агентами,

тобто використовуються для введення ацильного радикалу $\text{R}-\overset{\delta-}{\text{C}}=\overset{\delta+}{\text{O}}$ у молекули органічних речовин. Ацилювання застосовується для захисту аміногрупи під час синтезу пептидів. Ацилювання аминів призводить до утворення амидів, які є біологічно активними сполуками:

Амід оцтової кислоти

3. Окиснення та відновлення органічних речовин.

Мотиваційна характеристика теми

Усі процеси, що відбуваються у живому організмі, потребують безперервних енергетичних затрат. Необхідна організму енергія утворюється внаслідок окисно-відновних реакцій, що відбуваються у клітині. Внаслідок реакцій окиснення-відновлення утворюються також біологічно важливі сполуки, без яких неможливо уявити нормальній перебіг біохімічних процесів. Таким чином, вивчення даної теми складає основу для розуміння багатьох хімічних реакцій у живих організмах.

Знання цієї теми необхідне для вивчення наступних тем курсу: гідроксо- та оксикислоти, вуглеводні, ліпіди, нуклеїнові кислоти, а також дисципліни: біологічна хімія, нормальна та патологічна фізіологія, фармакологія та інше.

Навчальна мета

Засвоїти окисно-відновлювальні властивості органічних сполук як основу для розуміння перебігу багатьох хімічних реакцій у живому організмі.

Навчально-цільові питання

1. Вміти писати схеми та знати умови реакцій окиснення насыщених, ненасичених вуглеводнів, спиртів, альдегідів, кетонів.
2. Усвідомити електронну будову хіноїдної системи та механізми, що обумовлюють її участь у окисно-відновлювальних процесах.
3. Знати особливості окиснення сірковмісних сполук.

Вихідний рівень

1. Електронегативність елементів.
2. Полярність та поляризованість зв'язків.
3. Будова π -зв'язку.
4. Електронні ефекти замісників.
5. Типи розриву ковалентного зв'язку, енергія ковалентних зв'язків.

Практичні навички

1. Вміти прогнозувати реакційну здатність органічних сполук різних класів у окисно-відновних реакціях.
2. Навчитися виконувати реакції окиснення насыщених сполук, спиртів, альдегідів.

Контрольні питання

1. Напишіть схеми реакцій окиснення й відновлення гліоксилової кислоти й ацетону. Назвіть продукти, що утворяться.
2. Які реагенти необхідно застосовувати для окиснення насыщених вуглеводнів та спиртів? Які продукти при цьому утворюються?
3. Наведіть схеми окисно-відновних реакцій за участю амінокислоти цистеїна, що протікають *in vivo*. Яке значення має дане перетворення?

Навчальні задачі та алгоритми їх рішення

Задача № 1. Охарактеризуйте відношення алканів, алкенів та аренів до окиснення.

Алгоритм рішення. Окиснення органічних сполук - це процес, внаслідок якого відбувається збільшення вмісту кисню в органічному субстраті або відіbrання водню, що супроводжується утворенням кратного зв'язку або нового зв'язку між вуглецем та більш електронегативними атомами: киснем, азотом й сіркою та ін. У процесі окиснення здійснюється перенос електронів від субстрату на реагент-окиснювач. Таким чином, роль окиснювача можуть виконувати речовини, що мають високу спорідненість до електрону, наприклад, кисень, пероксиди, нітратна кислота, перманганат калію, діхромат калію та ін.

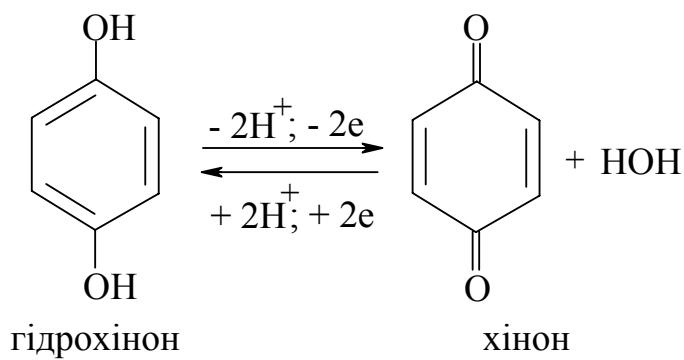
Відновлення - утворення нових зв'язків з воднем, що супроводжується переходом електронів від реагента-відновника на органічний субстрат. У якості відновника використається водень у присутності гетерогенних каталізаторів (Pt, Pd, Ni), гідриди металів у кислому середовищі (NaN, NaBH₄, ZnBH₄).

Здатність органічних сполук до окиснення залежить від тенденції до віддачі електронів: чим легше субстрат віddaє електрони, тим легше він піддається окисненню. У зв'язку з цим найбільш важко окиснити насыщені вуглеводні. Для їхнього окиснення необхідні жорсткі умови (гаряча хромова суміш). Під час окиснення алканів проміжними продуктами є спирти, альдегіди або кетони, кінцевими - карбонові кислоти. Причому здатність до окиснення атомів вуглецю посилюється в ряді:

За аналогією з насыщеними вуглеводнями окиснюються бокові ланцюги гомологів бензолу та гетероциклів. Сполуки, що містять кратні зв'язки (алкени, алкіни), у порівнянні з алканами окиснюються значно легше. Продуктами окиснення алкенів можуть бути епоксиди, діоли, кетони, карбонові кислоти. В організмі епоксиди утворюються при окисненні конденсованих ароматичних систем і чинять канцерогенну дію.

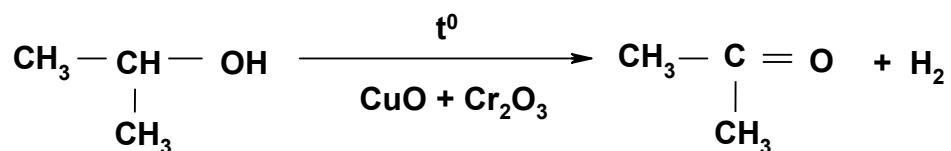
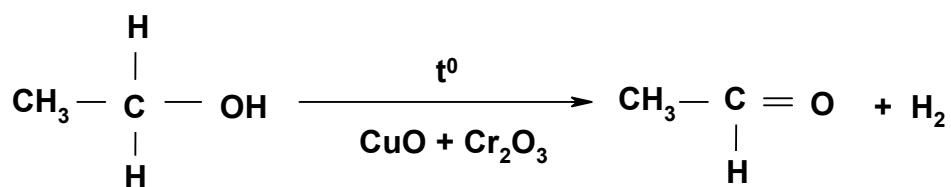
Бензол стійкий до окиснення, його ядро можна окиснити тільки у надзвичайно жорстких умовах. Легше процес окиснення протікає при наявності в ядрі електронегативних заміщувачів, таких, як гідроксигрупа. Особливість окисно-відновної реакції (ОВР), у якій бере участь 1,4-дігидрокси- бензол (гідрохіон), полягає в її оборотності, що є важливим для процесів життєдіяльності. Окисно-відновні властивості системи гідрохіон-хіон можна представити схемою:

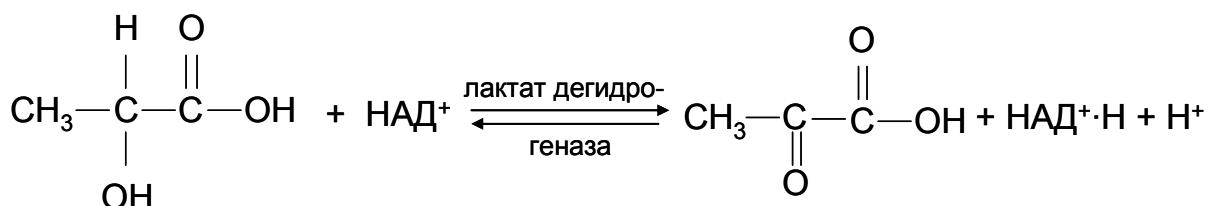
Аналогічний процес лежить в основі переносу електронів у дихальному ланцюзі мітохондрій коферментами Q (убіхіонами).

Задача № 2. Наведіть схему реакції окиснення молочної кислоти, що протікає в організмі *in vivo*.

Алгоритм рішення. Первінні та вторинні спирти окиснюються легше відповідних їм алканів. Окиснення спиртів можна проводити при високих температурах у присутності каталізаторів (міді або суміші оксидів міді й хрому):

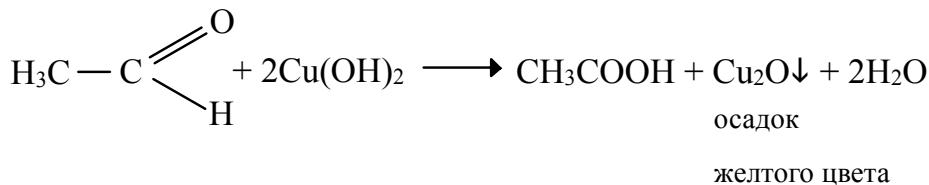
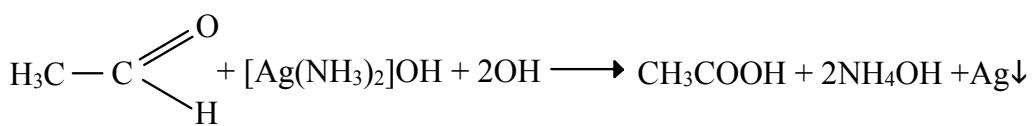

Дана реакція називається дегідруванням і має місце в організмі при біологічному окисненні. Цей процес у організмі каталізується ферментами дегідрогеназами, коферментами яких є NAD^+ (нікотинамідаденіндінуклеотид). При дегідруванні субстрат віддає два електрони й два протони або один протон й один гідрид-іон, акцептором якого є NAD^+ :

Задача № 3. Порівняйте здатність до окиснення альдегідів та кетонів.

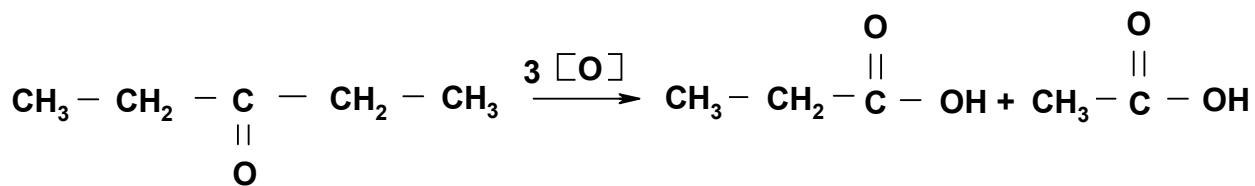
Алгоритм рішення. Альдегіди легко окиснюються. Вони можуть окислюватися киснем повітря і такими слабкими окиснювачами, як аміачний розчин оксиду срібла й гідроксиду міді. Ці реакції використовуються для виявлення альдегідів:

Продуктами окиснення альдегідів є карбонові кислоти. Як було вказано раніше, функціональна група карбонових кислот являє собою сполучену систему з делокалізацією електронів.

Таким чином, при окисненні альдегідів відбуваються зменшення енергії та їх перехід у більш енергетично вигідне становище.

Кетони окислюються тільки сильними окислювачами, наприклад перманганатом калію. При цьому відбувається розщеплення вуглецевого ланцюгу поруч із карбонільною групою та утворюється дві молекули кислоти:

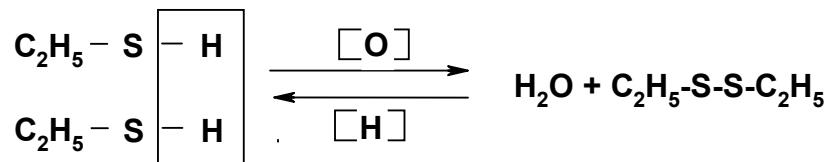

Різниця у відношенні до окиснення альдегідів та кетонів пояснюється тим, що в альдегідах окиснюється С-Н зв'язок, у кетонів – С-С зв'язок. За продуктами окиснення можна визначити будову кетону.

Задача № 4. Наведіть схему окиснення етилмеркаптану.

Алгоритм рішення. На відміну від спиртів у тіолах відбувається окиснення не атому вуглецю, а атому сірки, тому що зв'язок S-H менш міцний, аніж зв'язок O-H. При дії сильних окислювачів послідовно утворюються сульфенові, сульфінові й сульфонові кислоти.

У м'яких умовах (дія пероксидів) іде утворення дисульфідів:

Реакція утворення дисульфідів та зворотня її реакція відіграють важливу роль у процесах життєдіяльності: взаємоперетворення ліпоєвої та дігідроліпоєвої кислот - у регулюванні ліпідного й вуглеводного обмінів, цистин - цистеїн - у формуванні просторової структури білку.

Питання та вправи

№ 1

1. Опишіть механізм перетворення 5-гідроксипентаналю у кислому середовищі.
2. Напишіть рівняння реакції взаємодії 1-хлорбутану з водним KOH. Наведіть механізм даної реакції.
3. Які сполуки одержують при окисненні н-пропілового й ізопропілового спиртів. Напишіть схеми реакцій.

№ 2

1. Наведіть механізми реакцій взаємодії оцтового альдегіду з метиламіном.
2. Напишіть рівняння реакції взаємодії 1-хлорпропану зі спиртовим розчином KOH. За яким механізмом протікає ця реакція?
3. Наведіть механізм оборотної окисно-відновної реакції гідрохіон-хіон. Яке значення мають подібного роду реакції для процесів життєдіяльності?

№ 3

1. Наведіть механізм реакції синтезу тетамону, який застосовується при судомах судин, який одержують при взаємодії триетиламіну й етилйодиду.
2. Напишіть по стадіях реакцію взаємодії пропанола-2 з HBr. За яким механізмом протікає ця реакція?
3. Наведіть схему перетворення в організмі яблучної кислоти в щавлево-оцтову при ферментативному окислюванні.

№ 4

1. Наведіть механізм утворення лікарського препарату ефедрину
$$\text{C}_6\text{H}_5 - \underset{\text{O}}{\text{C}}\text{S}\text{HCl} - \text{CH}_3$$
 з метиламіном.
2. Наведіть механізм реакції дегідратації яблучної (2-гідроксибутандіової) кислоти в кислому середовищі.
3. Напишіть схему реакції окиснення етилового спирту у відповідну кислоту. Який проміжний продукт утвориться в ході цієї реакції?

№ 5

1. Наведіть механізм реакції взаємодії аміаку з хлорангідридом нікотинової кислоти (β -пірідинкарбонової), в наслідок якої отримують вітамін PP (амід нікотинової кислоти), що є противопеллагічним засобом.
2. Синтезуйте йодистий бензил з бензилового спирту $\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{OH}$ і йодисто-водневої кислоти. Наведіть механізм реакції.
3. Чи здатна лікарська речовина хлоретон (1,1,1-трихлор-2-метилпропанол-2), що є заспокійливим та має легку наркотичну дію, окиснюватися? Відповідь обґрунтуйте.

№ 6

1. Наведіть механізм реакції утворення природної амінокислоти α - аланіну (α - амінопропіонової кислоти при взаємодії α -хлорпропіонової кислоти з аміаком).

2. Який реагент необхідно взяти для синтезу етилхлориду (засобу для нейнгаляційного наркозу), що одержують у промисловості з етилового спирту? Наведіть механізм реакції.

3. Напишіть рівняння реакції окиснення ментолу (1-ізопро-пил-4-метилциклогексанола), що входить до складу валидолу, та вкажіть, до якого класу органічних сполук відноситься продукт реакції.

№ 7

1. Наведіть механізм реакції алкілювання етаноламіну (2-аміноетанол-1) йодистим метилом з утворенням четвертинної амонієвої основи.

2. Наведіть механізм реакції дегідратації яблучної кислоти (2-гідроксибутандіової) під час нагрівання. Чим пояснюється легкість дегідратації яблучної кислоти?

3. Напишіть схему оборотної окисно-відновної реакції цистеїн-цистин. Яку роль грає ця реакція в організмі?

№ 8

1. Наведіть схему реакції утворення хлоральгідрату (снодійного й заспокійливого засобу) під час гідратації трихлороцтового альдегіду, та поясніть, чому ця сполука є стійкою.

2. Синтезуйте молочну кислоту (2-гідроксипропанову) дією водяного розчину лугу на α -галогенкарбонові кислоти. Наведіть механізм реакції.

3. Наведіть схему перетворення в організмі піровиноградної кислоти (2-оксопропанова) у молочну кислоту.

№ 9

1. Наведіть механізм реакції взаємодії пропіонового альдегіду з етиламіном. Чи зустрічається подібний тип реакцій в організмі? Яке вони мають значення?

2. Напишіть по стадіях реакцію взаємодії бутанола-1 з HCl. За яким механізмом вона протікає?

3. Наведіть схему реакції окиснення етилмеркаптану (етантіолу). Вкажіть умови проведення цієї реакції.

№ 10

1. Наведіть механізм реакції відновлення ацетону за допомогою гідридів металів у кислому середовищі.

2. Отримайте амінокислоту гліцин (амінооцтову кислоту) з хлороцтової кислоти. Поясніть механізм реакції.

3. Напишіть по стадіях реакцію окиснення пропанолу-1, що міститься в сивушних маслах, які утворюються під час спиртового бродіння, до кислоти. Порівняйте здатність пропанолу-1 та проміжного продукту реакції до окиснення.

№ 11

1. Наведіть механізм внутрішньомолекулярної реакції, що відбувається з 5-гідроксипентаналем у кислому середовищі.
2. Отримайте метиламід оцтової кислоти з хлорангідриду оцової кислоти та метиламіну. Наведіть механізм реакції.
3. Напишіть рівняння реакції відновлення бутаналя.

№ 12

1. Наведіть механізм реакції взаємодії ацетону з гідроксиламіном $\text{NH}_2\text{-OH}$.
2. Наведіть механізм реакції дегідратації яблучної (2-гідроксибутандової) кислоти в кислому середовищі.
3. Напишіть схему оборотної окисно-відновної реакції цистеїн-цистин. Роль цієї реакції в організмі.

№ 13

1. Опишіть механізм утворення ацеталю оцтового альдегіду та пропілового спирту з використанням кислого кatalізатору.
2. Наведіть механізм реакції утворення ацетилхоліну з аміноспирту та оцтової кислоти.
3. Напишіть реакцію окиснення ментолу, що входить до складу лікарського препарату валідолу (1-ізопропіл-4-метилциклогексанола), та вкажіть, до якого класу органічних сполук належить продукт реакції.

№ 14

1. Наведіть механізм реакції взаємодії піридину з йодистим метилом. Значення цієї реакції.
2. Який реагент необхідно взяти для синтезу етилхлориду (засобу для неінгаляційного наркозу) з етанолу? Наведіть механізм реакції.
3. Напишіть реакцію окиснення оцтового альдегіду гідроксидом міді (ІІ). Що спостерігається? Яке значення має дана реакція?

№ 15

1. Опишіть механізм реакції взаємодії акролеїну (пропеналя) з етиловим спиртом на одній із стадій синтезу гліцеринового альдегіду.
2. Синтезуйте йодистий бензил з бензилового спирту $\text{C}_6\text{H}_5\text{CH}_2\text{OH}$ та йодисто-водневої кислоти. Наведіть механізм реакції.

3. Напишіть реакцію окиснення формальдегіду оксидом срібу у водяному розчині аміаку. Як називається ця реакція і яке значення вона має?

Вміти:

1. Вміти приводити механізми реакцій:

- хлорування пропану;
- бромування етилену;
- взаємодії пропилену з хлористим воднем;
- бромування етану;
- бромування бутилену - 1,3;
- гідратації пропилену;
- бромування ізобутану;
- гідратації бутену - I;
- хлорування циклогексану;
- нітрування бензолу;
- хлорування бензолу.

2. Вміти приводити рівняння реакцій з урахуванням спрямуванальної дії замісників:

- бромування фенолу;
- сульфування піридину;
- сульфування аніліну;
- бромування толуолу;
- бромування аніліну;
- бромування бензойної кислоти;
- бромування пірролу;
- нітрування толуолу.

3. Вміти порівнювати кислотність й основність наступних сполук:

- пропілового та ізопропілового спиртів;
- метилового та пропілового спиртів;
- пропілового спирту та гліцерину;
- етанолу та 2-хлоретанолу;
- фенолу та тринітрофенолу;
- фенолу та трибромфенолу;
- пропіонової та 2-оксипропіонової кислот;
- 2-хлорпропіонової та 3-хлорпропіонової кислот;
- бензойної та саліцилової кислот;
- бензойної й фталевої кислот;
- метил-, диметил- та триметиламіну;
- метиламіну та триброманіліну;
- аніліну та триброманіліну;
- аніліну та тринітроаніліну;